

vestnik

“MESSENGER” GLASILO ZVEZE SLOVENSkih DRUŠTEV V AVSTRALIJI

LETNIK XXII, ŠTEV. 4—5

Registered for posting as a periodical Category “B”

APRIL—MAJ 1977

Published by:
Slovenian Association, Melbourne
P.O. Box 185 — Eltham, Vic., 3095
Address for Sydney:
Slovenian Association, Sydney
P.O. Box 93, Fairfield, NSW, 2165
Telephone:
Melbourne: 459 8860
Editor:
Marijan Peršič
Set up and printed by:
Polyprint Pty. Ltd.
Price — cena:
20c
Annual subscription — letno:
\$2.00

OTROCI, DAJTE ME V “DOM”!

Nikoli bi ne bila verjela, da si bom na starost želela stran od svojih otrok . . . Je to človeško? Da. Je to materinsko? Ne.

In zato se ji čustvo, ki jo pretresa, zdi grozljivo kot bogokletje. Če bi ji bili v letih, ko je malodane sleherni dih posvečala sreči svojih otrok, vsi vedeži sveta prerokovali, kar je prišlo, bi jih zavrnila kot norčave šaljivce. Zdaj, ko je uresničeno, pa je nesrečna kot grešnica brez krivde.

Ko se je gnala za njihov boljši kos kruha, borec se z možem, ki bi jih bil rad hitreje in ceneje potaknil v poklice, mu je zmeraj ponavljala že stokrat odvito lekcijo: Po najini volji so na svetu, torej sva dolžna storiti zanje vse, kar moreva, in če hrepene po šoli, naj študirajo, četudi s tem pritrjujeva sebi . . .

Nekega dne je bilo otroške “vojne” med možem in ženo konec, otroci so doštudirali in se poženili. Ko sta ostala sama in je žena možu obetala za starostni oddih obilno “jesensko cvetje”, je moža na hitro pobrala smrt kakor nepričakovana slana.

— Mama ne sme živeti sama, preveč bo žalovala; čeprav sta se veliko prerekala zaradi nas, ga je vendarle imela rada in zdaj, ko si natihem očita, da je premalo skrbela zanj, jo lahko na lepem najdemo mrzlo, so se menili otroci in sklenili, da jo prevzamejo v skupno oskrbo. Naj bo doma pri vseh! Kadar se ji bo zahotelo, se bo začasno odselila k drugemu, tretjemu in četrtemu, potem pa spet od začetka . . .

— Nikar! Star človek je nadložen in tečen. Naveličali se me boste in zato je bolje, da ostanem na svojem. Saj vas bom obiskovala ali pa vi mene — tako bo najbolj prav, verjemite mi.

— Mama, ne žali nas! Vse življenje si se gnala za nas, zdaj pa naj bi te prepustili samotni . . . Tako naj bo, kot smo rekli.

— Preveč ste skrbni in prelepo mi bo . . . , se je končno vdala z rahlim strahom v srcu, da se za vedno poslavlja od neodvisnosti.

Začela je pri mlajši hčeri, učiteljici glasbe. Zmeraj je je bil en sam smeh in poskok, zato jo je najprej potegnilo k nji. A še preden se je dobro zasidrala, je začutila, da je zet ne mara. V verskih nazorih sta si bila navzkriž. Fanatično je izkoriščal tudi najmanjšo priložnost, da je pred obema in otrokom smešil vse, kar je verskega. Nehžno je drezal v sršenje gnezdo in izzival hudo kri, hči pa je obvisela med dvema ognjema . . . To je materi kmalu zagrenilo življenje pri najbolj sončnem otroku.

— Če res moraš iti, toda verjemi, da mi je žal . . .

Odselila se je k sinu, inženirju gozdarstva. A kaj, ko je bil večidel zdoma. Naprej in naprej sami odhodi, kontrole, posveti . . . S to snaho pa nima sreče kakor ne z zetom. Njena potratnost in zapravljenost sta na mater, vajeno varčenost, delovali, kakor bi jo nekdo boso podil po črepinjah. Sinov denar se ji je smilil, pa se ni mogla premagati, da bi kaj ne pripomnila. Beseda je dala besedo in začeli so se spopadi . . . Sin je večkrat potegnil z materjo, še večkrat pa je moral pritegniti ženi.

— Ne, si je rekla mati, tu nimam več, kaj iskati, če nočem razdreti gnezda . . . In se je poslovila.

Odšla je k drugemu sinu, uglednemu pravniku. Tudi njegova žena je pravnica. Oba sta jo obsipala s prijaznostjo, toda kaj ji pomenijo utrinjki prijaznosti, če pa je dolge ure in dneve prepuščena svoji sobici, medtem ko mlada dva odhajata “ven” ali pa sprejemata družbo, v kateri ona kot preprosta žena nima kaj početi. Začela se je počutiti kot nuna v celici. In nekega dne so se začeli bolezenski problemi.

Nočem vama biti v breme, saj nimata časa ukvarjati se z mano . . .

In je odšla k starejši hčeri, medicinski sestri, češ da bo tam zdravstveno bolj na varnem. Skušala je poprijeti to in ono v gospodinjstvu, malo, da si prežene brezdelni dolgčas, še bolj pa iz želje, da pomore hčeri. A kmalu je zet začel pri mizi pedantno ogledovati posodo in pribor. To je počel vsak dan očitneje in z glasnejšimi pripombami.

— Kaj sem res tako nesnažna? je prepadno vpraševala mati.

— Eh, pod mikroskopom bi že kaj našel, jo je branila hči,

— Če že hoče pomivati, naj to dela z očali, ona pa tega noče. Meni se taka posoda gnusi!

Mati je začutila, da zetov gnus ve-
lja njej. Težko jo gleda v stanovanju. Spomnila se je, kaj je govorila otrokom o starostni nadložnosti. Kaj bi zdaj dala za izgubljeno neodvisnost! Rada bi se vsem umaknila. Odšla bo v domi počitka . . .

Ko so ji otroci prišli čestitat za rojstni dan, jim je zaupala svojo željo.

— Kaj? V “dom” hočeš?

— Res, otroci, dajte me v dom!

— Tja pa ne! Če te pustimo, bomo že prvi dan ljudem v zobeh: štiri otroke ima, vsiv takih poklicih, pa so jo — nehvaležni brezsrčneži — vtaknili

v “dom”, kjer čaka na smrt . . . Ne, mama, to misel si kar izbij iz glave! Kaj te nimamo radi?

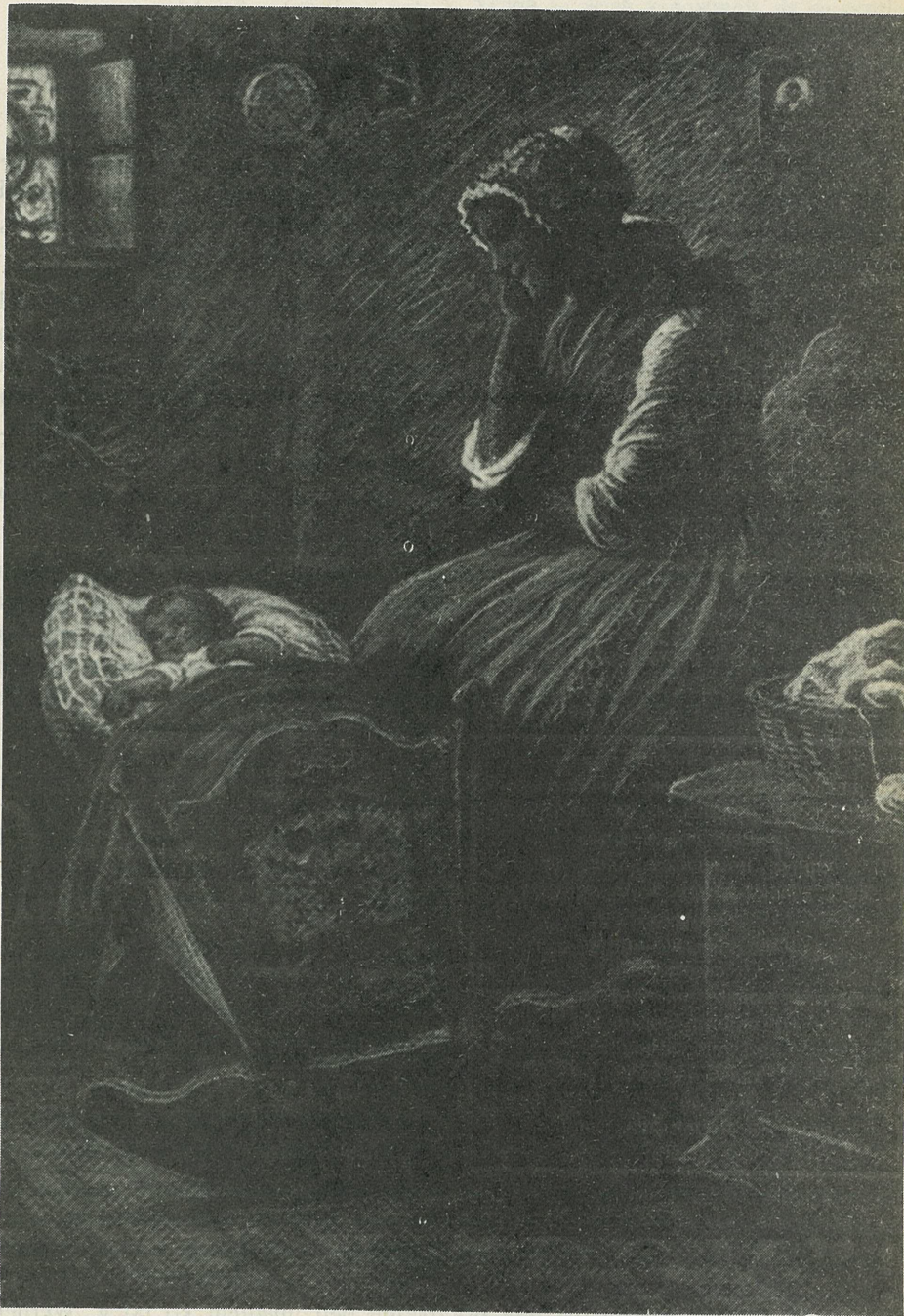
— Vi že, toda zdaj o sebi več ne odločate sami!

Hotela je reči še tole: Zdaj tega ne razumete. Šele ko se boste znašli v mojih letih in mojem položaju, vam bo jasno, kako je ostarelemu roditelju

pri srcu, če mora otrokom na ljubo žrtvovati še zadnji konček svobodne volje, če bi se iz gneče bridkosti rad umaknil v senco miru.

Nič ni rekla. Svojo misel je pogoltnila z zatajeno solzo.

Kdo ve, če ne bo ta žrtev težja od vseh v njenem življenju . . .
(Družina) J.L.

IVAN CANKAR:

MATI, KI NAM JE DALA CANKARJA . . .

“Moja mati je bila kmečki otrok; rasla in dorasla je kakor cvet na polju. Ko se je možila, ni znala ne brati in ne pisati. Obojega se je učila šele tedaj, ko smo otroci doruščali; bedela je ponoči, da bi je nihče ne videl. Pisala je z neokretno roko, črke so bile zelo velike; ali še zdaj se spominjam, da je bila njena slovenščina lepa in čista in da nam je popravljala besede. Ko smo se naučili brati in pisati, smo pričeli s slovnico in težavnimi računi. Mati se je vsega učila z nami . . .”

60 LET OD MAJSKE DEKLARACIJE

Eden redkih važnih dogodkov v uborni politični zgodovini Slovencev je takozvana Majska deklaracija.

V času, odkar smo z izgubo svojih knezov in Karantanske države izgubili tudi svojo svobodo, ima naš narod le pičlo število podvigov, na podlagi katerih lahko ohranja in krepi svojo narodno zavest. Saj Prešeren v stihih Sonetnega venca tudi tarna nad tem:

"Viharjev jeznih mrzle domačije
bile pokrajne so, kar, Samo
tvoj duh je zginil . . .
. . . od tod samo krvavi punt poznamo,
boj Vitovca in ropanje Turčije . . ."

Prav zato bi nam morali biti oni redki dogodki, ki so bili stepni kamni do dokončne svobode toliko bolj poznani. Še več, morali bi jih obujati in njih pomembnost predočiti našim bodočim generacijam, da bodo znale ceniti prizadevanje naših prednikov, da bodo vedele, da slovenski narod ni samo od včeraj, nego, da ga je rodila trdna vztrajnost in neupogljiva vera v njegov obstoj.

Majska deklaracija je eden teh stepnih kamnov na poti k priznanju pravice in suverenosti našega naroda.

Leta 1917-tega, v tretjem letu prve svetovne vojne, ko je na vseh bojiščih morija bila še v polnem teku so se v zaledju že kazale prve razpoke v strukturah tedanjih cesarstev. Februarska

revolucija je zrušila rusko carsko dinastijo, a v Avstro-Ogrski državi, kamor je tedaj pripadal naš narod, je mladi cesar Karel popustil notranjim pritiskom in prvokrat po pričetku sve-

tovne vojne sklical sestanek parlamenta na Dunaju.

Slovenci smo skupno z ostalimi slovanskimi narodi habsburške monarhije izrabili to priliko, da izpovemo zahtevo po svoji samostojni narodni državi. Slovenski poslanci, ki so bili povezani z ostalimi jugoslovanskimi poslanci v "Jugoslovanskem klubu" so sestavili izjavo, katero je 30. maja 1917 prečital predsednik tega kluba, slovenski politik, dr. Anton Korošec. Ta deklaracija zahteva, da se "na temelju načela narodnosti in hrvaškega državnega prava vse teritorije Monarhije, na katerih žive Slovenci, Hrvati in Srbi ujedinijo pod žezlom habsburško-lotarinške dinastije v eno samostojno, od gospodstva tujih narodov prosto in na demokratični osnovi zgrajeno državno telo."

Tej deklaraciji, čeprav je še precej oprezne vsebine, se lahko pripisuje važnost radi tega, ker ima državnostni pomen — saj je bila podpisana od vseh tedanjih jugoslovanskih poslancev in prečitana na podiju državnega parlamenta — in pa kar je v svojo podporo pokrenila spontano gibanje Slovencev, kakršnega še nikoli popreje ne beležimo v svoji zgodovini.

To gibanje je presenetilo celo same politike, ki so deklaracijo zasnovali. Začetkoma so prihajale samo izjave soglasja s strani posameznikov. Kmalu pa so vse slovenske občine na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem pričele zbirati podpise solidarnosti. Šele sedaj so se nemški krogi zavedali nevarnosti tega gibanja in ga pričeli dušiti s samo delnim uspehom predvsem na Koroškem. V protitež nemškemu pritisku je bila v podporo Majske deklaracije v Ljubljani dne 15. septembra 1917. podpisana takozvana Ljubljanska izjava, kateri na čelo se je postavil tedanji ljubljanski škof dr. Bonaventura Jeglič. To Ljubljansko izjavo, katera je bila narodu za vzgled in podporo so podpisali za obe tedanji glavni politični stranki dr. Ivan Tavčar in dr. Triller (za napredne stranke) ter dr. Šušterčič (za Slovensko ljudsko stranko). Z Ljubljansko izjavo se je ves organizirani slovenski živalj postavil kot eden za Majsko de-

klaracijo. Izjave v podporo so potem kar lile obema voditeljima tega gibanja, dr. Janezu Kreku in dr. Korošču.

Morda najpomembnejši del tega gibanja je bilo udejstvovanje našega tedanjega ženstva; saj moški so bili v glavnem raztreseni po frontah. Narodno ženstvo je bilo zato tisto, ki je organiziralo masovno pobiranje podpisov v podporo in 25. marca 1918. leta je zastopstvo slovenskih žena in deklet, pod vodstvom dr. Franje Tavčarjeve izročilo v Ljubljani dr. Korošču okoli 200.000 podpisov.

Za tiste čase, ko sta bila vloga ženske in njen vpliv na politično dogajanje še zelo omejena, je ta podvig slovenskega ženstva skoro edinstven in bi prav gotovo zaslužil tudi temu primerno večjo pozornost komentatorjev naše zgodovine.

To veličastno gibanje, ki ga je sprožila Majska deklaracija je bilo potem podlaga za osnovanje Narodnega sveta, oklic nezavisnosti in prve slovenske narodne vlade na 29. oktobra 1918.

Uradna Jugoslavija Majski deklaraciji niti v času med obema vojnama, niti sedaj, ne posveča posebno pozornost. Dejstvo, da se Slovenci tedaj še niso odrekli habsburški dinastiji seveda ni moglo biti proslavljano pod Karadjordjeviči. Sedanje oblasti pa gledajo nanjo kot poiskus tedanjih slovenskih meščanskih slojev — buržazije, da si ob podanih znakih razpadanja avstro-ogrške države zagotovijo oblast.

Naj bodo skriti motivi osnovačev Majske deklaracije kakršnikoli že, dejstvo je, da je pokazala, kako so se znale v interesu za svoj narod povezati različne plasti in struje našega naroda in kako močna je bila naša narodna zavest pri slovenski ženi. Zasnovatelji so ravnali spretno in premišljeno v možnosti tedaj obstoječih okoliščin in računali, da bodo v sklopu Avstro-Ogrske vsaj prepričali Italijanom osvoboditev Istre in Dalmacije. Narod pa je kot eden bil za svojimi voditelji.

Z neopredeljenega stališča slovenstva lahko rečemo, da je pomembnost Majske deklaracije v tem, da je bila sprožila za do tedaj še nezabeleženo široki dvig slovenske narodne zavesti ter bila začetek dogodkov, ki so nam prinesli svobodo po stoletjih suženstva.

Našim bralcem

Od časa do časa večina časopisov zaide v krizo — bodisi v finančno, bodisi vsebinsko, bodisi upravno. Publikacije, ki ne temelje na trdni finančni podlagi, nego zavisijo od prostovoljnega dela in finančne pomoči organizacij, podjetij ali posameznikov so še bolj podvržene različnim težavam.

Naš "Vestnik" ni izjema. V svojih dvaindvajsetih letih obstoja je prešel že precej kritičnih obdobij. S trdno voljo sodelavcev in razumevanjem vseh dosedanjih odborov SDM je dosedaj premagal še vse poteškoče. Seveda pa smo šli skozi različne spremembe. Od začetnega, na roko tiskanega lističa dveh strani smo se razvili v lepo urejevan, pester in profesioanlno tiskan mesečnik. Zaradi finančnih vzrokov pa smo potem zopet morali preiti na ročno razmnoževanje in manjši format, dokler smo šele po par letih uspeli, da mu damo današnjo obliko.

Imeli smo zamenjave pri urejevanju in upravljanju. Tudi te smo vedno rešili; morda ne vedno na najboljši način, a vendar vsaj tako, da nismo bili prisiljeni ustaviti izdajanje našega glasila. Tako smo do neke mere uspeli vsa ta leta ostati platforma za vse in vsakogar, ki jim je pri srcu nepristranski uspeh naše slovenske skupnosti v Avstraliji. Spoštovali smo vedno mnenje vsakogar, ki je iskren, a istočasno smo tudi mi bili vedno iskreni, vsaj v kolikor nam je to po naši človeški naravi mogoče. Vi bralci ste edini, ki lahko presodite, koliko smo bili pri tem uspešni.

Dejstvo, ki ga nikakor ni mogoče zanikati je, da je "Vestnik" ostal pri življenju vsa ta leta. Dejstvo pa je tudi, da se je spet približal čas, ko ga je treba poživeti, vsebinsko, upravno pa tudi gmotno.

S stalnim višanjem cen, so se tudi stroški za Vestnik zelo, podražili. Samo poštnina se je povečala za nekolikokrat, da ne omenimo tiskarskih stroškov. Zato je odbor SDM končno odločil da poviša naročnino, ki je ista že leta sem. In sicer bo cena posamezne številke od junija 1977 dalje 30c za en izvod, a letno predplačilo za nečlane bo \$4.00.

Da pa se vsaj nekaj doda za višjo ceno, smo sklenili, da bomo poiskusili Vestnik vsebinsko obogatiti ter ga izdajati redno vsak mesec. V ta namen je bil osnovan poseben uredniški odbor, v katerem bodo zaenkrat sodelovali: g. Karel Kodrič, ki bo predvsem skrbel za vesti in komentarje splošnega zanimanja, gdč. Jana Gajšek bo podajala društvene in družabne novice iz Melbourne, ga Danica Petrič bo skrbela za objavljanje vesti iz Sydneya, g. Darko Hribernik bo imel nadzorstvo nad tiskarskimi deli, medtem ko bo g. Werner Remšnik skrbel za razpošiljanje. Osebo, ki bo sprejela nase odgovornosti za reklame, bomo še imenovali. Seveda pa je vsakdo, ki želi sodelovati z dopisi dobrodošel.

Prosimo vse naše čitatelje, da poiskusijo razumeti naše napore in, da so nam še v naprej naklonjeni. Pridobiti novih naročnikov naj bo namen vsakega čitatelja. Za olajšanje finančnega bremena pa je še najbolj važno dobiti oglaševalcev; zato Vas prosimo še prav posebno, da nam pomagate tudi v tem primeru. Če bomo prav vsi storili vsaj nekaj malega v ta namen, nam bo prav lahko obdržati ta naš listič do njegovega srebrnega jubileja. Prepričani smo, da bomo, kakor še vselej dosedaj, složno, s skupnimi napori uspeli!

V slučaju prometne nesreče:

se posvetujte z

LAWSON MOTOR BODY REPAIRS

za kvalitetno popravilo Vašega avtomobila

DELAMO ZA RAZNE ZAVAROVALNICE

Vprašajte za: DARKO BUTINAR

ali: MARIO DELTOSO

Popravljamo in barvamo vsa osebna vozila,
tovornjake in avtobuse

15 LAWSON CRESCENT, THOMASTOWN, VIC. 3074

TEL. 460 4102

Ure: 8.30 — 6.00

OB YARRI

VELIKONOČNI PIKNIK ki ga SDM prireja že 22 let se je vršil v Elthamu 11. aprila

Med tem ko nekateri odpotujejo na odhiti za nekaj dni, se mi zberemo na našem hribočku, in je kar lepo pokramljati s starimi prijatelji, ki jih morda že dolgo časa nismo videli. In pa seveda če je že dolgo od kar ste obiskali ta delček slovenske zemlje ste gotovo opazili velike spremembe pri gradnji našega centra.

Mimo balinarskega polja tudi ne morete kar tako, saj je to balinanje tako nalezljivo da je pritegnilo še celo našega predsednika.

V dvorani sami pa so se že od zgodnje popoldanske ure vrteli pari ob zvokih ansambla "Black Diamond", ki smo ga mladinci imeli priliko slišati na mladinskem "Rock 'n Roll" plesu.

Med tem ko so v kuhinji nekateri okušali pečena prašička našega peka Božota in ostale dobrote, za katere je poskrbela ženska sekcija, je v dvorano pritekel zajček in obdaril otroke s čokoladnimi pirhi. Nekateri so se ga malo bali, čeprav se sam sebi ni zdel takšna pošast.

Zanima me, kako je srečni dobitnik, košarice s pirhi, podelil te dobrote? Če jih ni, ga zobozdravnik prav gotovo že išče. Mi pa mu vseeno čestitamo, da je na žreb dobil košarico čokoladnih pirhov.

Vsi ostali so lahko preizkusili srečo pri metanju kovancev v pirhe. Zadetek pirha s kovancem vam je pridobil lepo pobarvano pisanko, kar pa je bilo artistično delo naših mladincev. Največ zanimanja pri tej igri so pokazali najmlajši, čeprav sem do sedaj mislila, da jim je bil bolj všeč novi "ringel špil", okrog katerega so se vrteli celo popoldne.

Približno ob šestih zvečer so muzikanti zamenjali instrumente in ples se je nadaljeval z ansambлом "Drava". Nekateri so imeli terek še kot prosti dan, zato se jim ni mudilo domov. Drugi pa kot jaz, ki smo naslednje jutro morali na delo, smo ravnó tako ostali do zadnjega, a smo zato odšli na delo bolj zaspani, — seveda, ni nam bilo žal, vsaj meni ne!

V mesecu aprilu smo v Elthamu imeli kar dve poroki. Najprej sta si 2. aprila obljubila zvestobo Kevin Adamič in Suzi, takrat še Burlovič, priča pa jima je bil sam predsednik mladinske sekcije, Eddy Zorzut.

In nato 16. aprila Florijan Škraba z Vero Valenčak. Ker sem bila gotovo na obeh svatbah sem ponosna pove-zrezke in ponudimo.

Proslave materinskega dne

S.D.M. je počastilo matere na "Večeru naših mamic", v soboto 7. maja v svojem domu v Elthamu. Ljubek spored so pripravili naši malčki pod vodstvom ge. D. Geltove. Ansambel "Sava" pa jim je podaril cel večer vesele glasbe. Po sporedu deklamacij in pesmic so bile vse žene povabljené v obednico, kjer jim odlična ekipa amaterskih kuharjev, soprogov in očetov, pripravila bogato večerjo. Dunajski zrezki so izgledali odlično in bili zelo popularni, a za one neverne, ki niso zaupali kuharski zmožnosti svojih mož, je bilo na razpolago

dati, da sta obe bili res lepi in je vanje bilo vloženo veliko truda za pripravo.

Obema paroma, ki sta se med tem časom že vrnila iz "honeymoon", upam, da medeni tedni ne bodo nikoli prešli, in da bi se na skupni življenjski poti kot mož in žena spoštovali do konca skupnega življenja.

Delo našega centra ne bi tako lepo napredovalo, če ne bi v društvu imeli toliko pridnih rok. To naj posebej velja za mojstre ki so se udeležili delovne akcije na nedeljo 17. aprila in so balkone okoli dvorane skoraj dokončali. Hvala vam! Še nekaj velikih del je pred nami nato pa tu in tam še manjša, ko pa bo vse končano se bomo z velikim vzdihom vsedli in uživali kar smo pripravili zase in svoje otroke, ter spoznali da se je ves trud nazadnje izplačal.

Ženskam prilagam navodilo za najboljši zrezek.

Za dober zrezek potrebujemo poleg kosa mesa, maščobe in ponve tudi dobršno mero kuharskega znanja. Brez tega bo zrezek podoben zrezku, spremembe ne bo ne za oči ne za želodec. Šele ko primerno uležan zrezek spečemo, kot je treba, in ga obložimo s prilogami, se spremeni v poslastico.

Skrivnost pečenja dobrih zrezkov je v tem, da se morajo pore na mesu zapreti, takoj ob stiku z maščobo. Za to pa mora biti maščoba dovolj razgreta. Niso vse maščobe dobre, najboljše za peko zrezkov je olje. Segrejemo ga, da se že kadi, potem položimo zrezek v ponev. Margarina in maslo se za peko zrezkov ne obneseta, ker se ne segrejeta dovolj, ampak počrnita in se zasmodita. Če zrezek pečemo predolgo bo trd.

Ko si pridobimo osnovno znanje iz peke zrezkov, lahko poskusimo še s pripravo "Zreska s papriko":

Za 4 osebe potrebujemo; 4 telečje zrezke po 150 g, sol, poper, 6 žlic olja, 1 žlico masla, 50 g prekajene slanine, 1 čebulo, 1 strok česna, 1 zeleno papriko, 1 feferon, 125 g vložnih šampinjonov, 2 žlici paradižnikove mezge.

Zrezke začinjimo in popečemo na vročem olju. Vzamemo zrezke iz ponve in segrejemo v ponvi maslo. Popečemo na kocke narezano slanino, seseklano čebulo in sesekljan česen, dodamo narezano papriko, feferon, paradižnikovo mezgo. Zalijemo z malo vode, ko prevre, dodamo v omako

veliko število "kentaki čiken". Medtem ko so se gospe gostile so pa moški zgoraj v dvorani dušili dolg čas ob zvokih "Save" in polnih kozarčkah. Toda ne dolgo. Ženskam se je kar nekam mudilo nazaj na plesišče, kjer so potem brusile pete in kraljevale pozno v noč.

Tudi ostala dva slovenska kluba b Melbournu, "Planica" in "Jadran" sta se spomnila mamic z lepimi proslavami, medtem ko bo verski center v Kew imel materinsko proslavo v nedeljo 15. maja.

Etnični sveti

Pod silo razmer in pritiskom s strani etničnih grup, so sedaj vlade po Avstraliji le pričele uvidevati, da so priseljenci verjetno fisti, ki najbolj vedo, kakšne so njih potrebe. Zato so pričele tu in tam ustanavljati takozvane etnične posvetovalne odbore, ki naj bi merodajnim prenašali želje in potrebe emigrantov. V kolikor bodo postavljeni zastopniki tako številnih in pestrih narodnostnih grup resnično zastopali interese "etnikov" in, v kolikor bodo vladni krogi res upoštevali nasvete bo pokazala le praksa. Mi Slovenci smo upravičeno skeptični, saj nas že naše majhno število postavlja v nepriviligiran položaj

Naš pregovor pravi: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal. Zanesemo se lahko le samo sami nase, na naše delo, na našo slogo, na našo pridnost, sposobnost in spet: **PREDVSEM NA SLOGO.** S tem pa ni rečeno, da ne smemo poskušati in spraviti naše ljudi na vidna ter vplivna mesta, v kolikor so take osebe iskrene in nepristranske. Pa tudi ni rečeno, da se moramo zapreti sami vase, se ograditi z visoko ograjo in ne sodelovati z nikomur, v kolikor tako sodelovanje ne škodi interesom naše slovenske etnične samobitnosti. Tudi sodelovanje z ostalimi jugoslovanskimi narodnostmi nam je lahko v dobroti, če smo pri tem pazljivi, da ostanemo potrebe naše slovenske etnične skupine na prvem mestu, ne izgube pod pretvezo "jugoslovanišine" svoje bitnosti in se ne vpletemo v tragične razprtije, ki tako često dajejo imenu "jugoslav" prav prizvok.

Kako so izbrane osebe za etnične svete je težko reči; po kakšnem ključu? Kdo ve? Lahko si samo predstavljamo in pustimo presojo posameznikom.

Posvetovalni odbor za etnične zadeve

POMOČ POTROŠNIKOM

Mnogo ljudi v Viktoriji ne ve, d av Melbournu obstoji urad, na katerega se lahko obrnejo, kadar mislijo, da se jim je pri bilo kakršnem trgovskem posl unapravila krivica.

Ta urad se imenuje **MINISTRY OF CONSUMER AFFAIRS** (Ministrstvo za potrošniške zadeve) in ima svoje uradne prostore na 36 Spring Street, Melbourne, 3000.

Delovanje tega ministerstva je še zelo malo poznano, čeprav je izredne praktične vrednosti posebno za malega človeka, ki ni dobro poučen kako naj see čuva pred brezobzirnimi podjetniki in si tudi ne zna poiskati pomoči in nasveta, kadar se počuti opeharjenega.

Glavne naloge tega urada so, da varuje interese potrošnikov s tem, da raziskuje kako jih zavarovati pred nepravilnim poslovanjem, da jih poučuje kako se paziti pred nepoštenimi podjetniki ter da upravlja s Sodiščem za manjše poslovne spore (**SMALL CLAIMS TRIBUNAL**). Direktor tega ministerstva ima tudi pravico postopka v intereesu potrošnika.

Viktorije (Victorian Ethnic Affairs Advisory Council), katerega je naznanil Minister Jona sestavljajo sledeče osebe:

Načelovala mu bo Dame Phyllis Frost, člani pa bodo: Mr. Luciano Bini, the Italian Committee of Co-ordination chairman; Mr. Victor Borg, Maltese Community Council Chairman; Mrs. Irene Chapek, the Good Neighbour Council's migrant advisory secretary; Mr. Fred Chuah, Australian Asian Community Welfare Association secretary; Dr. Con Constantinou, Australian Greek Welfare Society vice-president; Mrs. Jasna Hay, Serbian Women's Association; Mr. Walter Lippmann, Good Neighbour Council Chairman; Mrs. Artemis Mukhtar, Australian Arab Women's Association president; Mr. Peter Paroulakis, Hellenic Alliance chairman; Mr. Balys Stankunavicius, Baltic Council president; Mr. Vincent Volpe, Italian Calabria Club secretary

Prav na hitro lahko ugotovimo, da sta med gornjimi kar po dva pripadnika italijanske etnične in grške etnične skupine. Včasih so dejali v Avstraliji, da so penzionisti za vlade politični football. Bodo igrali sedaj isto igro z etničnimi skupinami? Pri večini politikov je pač število glasov v volilni skrinjici glavno merilo.

Vse slovenske organizacije v Viktoriji so že pred meseci skupno predlagale, — na oglas v časopisih, — za člana State Ethnic radio advisory council, go. Aleksandro Ceferin, Predsednico Slovenske učiteljske zveze v Viktoriji. Dosedaj člani tega odbora še niso bili naznanjeni. Ga. Ceferinova ima gotovo odlične kvalifikacije za to mesto in tudi dejstvo, da jo podpirajo vse slovenske organizacije v Viktoriji bi moralo dokaj veljati.

Small Claims Tribunal ima še posebno praktično veljavo, saj se na njem rešujejo in razsojajo spori do višine \$500 na hiter in neformalen način, ki je razumljiv in dostopen vsakomur brez pomoči kvalificiranega pravnikar. Ta postopek je tudi brez vsakih stroškov, ki bi jih drugače zahtevala tožba pred običajnim sodiščem. Vse kar je treba storiti, kadar imate spor do vrednosti \$500 je, da greste na Small Claims Tribunal, 35 Spring Street, Melbourne, kjer Vam bodo dali v izpolnitev potrebne obrazce in za ceno \$3 bodo potem rešili Va špor.

Tudi ostala dva slovenska kluba v Melresno pritožbo glede bilo katere tvrdka, ne jezite sa sami pri sebi, nego obrnite se za nasvet in pomoč na **MINISTRY OF CONSUMERS AFFAIRS**, ki obstoji za to da Vam pomaga.

"PEOPLE IN TOUCH"

The Good Neighbour Council of Victoria nam je poslal v objavo:

— "People in touch" je nepolitična in nesektaško usmerjena skupina ljudi kateri se lahko priključi vsakdo, ki se rad druží in spoznava ljudi. Posebno novonaseljenci so dobrodošli. Sestajajo se vsak petek ob 8h zvečer ob skodelici kave in pri družabnih igrar na 575 Elizabeth Street, Melbourne. (Vhod pri zadnjih vratih iz O'Connell Street).

Organizirajo tudi mesečne plesne zabave, filmske večere, piknike, izlete, športne aktivnosti itd.

Za vse podatke o tem telefonirajte: Ms Nevla Kalcic, 328 2421.

STE PORAVNALI
ČLANARINO?

PRIREDITVE, KI SO PRED NAMI

Verjetno bo ta številka Vestnika ravno v tisku, ko se bomo v Horsley Parku kot vsako leto na 8. maj, oz. na prvo nedeljo v maju, zbrali na praznovanje materinskega dne. Materam na prsih bo žarel tisti lepi rdeči nagelj, ki je pri Slovencih vedno povezan s praznovanjem. Otroci v narodnih nošah bodo tekali sem in tja, dokler se ne bodo skrili za oder, ter z malce strahu čakali, da pridejo na vrsto, da zapoje, recitirajo in zaplešajo, vsak za svojo zlato mamo. Menda ni lepših nastopov, kot le ti, ko nastopijo otroci za matere.

Posebnost letošnje materinske proslave pa bo nastop kar treh plesnih skupin. Eno pripravlja gospa Olga LAH, ter bo prvič nastopila, druga pa je Slovenska folklorna skupina pod vodstvom gospe Marije Košorok in učiteljem plesa gospodom Dragom Pogacarjem, ki se je rada odzvala vabilu Društva. Slovenska folklorna skupina, otroci in mladinci je uspešno nastopila na triglavskem pirhovanju, kakor tudi na kmečki ohceti v Wollongongu. Odzvala pa se bo tudi vabilu verskega centra iz Merrylandsa, ter nastopila na verskem zboru etničnih skupin v Lidcombu, kjer bo predstavila s svojimi plesi Slovence. Živela folklor in plesalci, saj ko se zavrtite pridejo najlepše do izraza narodne noše. Prepričana sem, da bodo matere vesele vašega rajanja! Upam pa tudi, da bodo

plesalci vztrajali pri učenju narodnih plesov!

Poleg materinske prireditve, sta v maju na programu še dve društveni prireditvi in sicer v soboto 14. maja, ko vam Društvo pripravlja neko posebno presenečenje na področju glasbe. Niti za "Vestnik" niso hoteli izdati, kdo bo igral za ples, pravijo le "nov ansambel, ki v Horsley Parku še ni igral!" Kogar "firbec matra" kakor mene, gotovo ne bo manjkal...

V nedeljo 22. maja paste vabljeni na "KABARE VEČER", ki bo, kot obljublja tudi nekaj posebnega. Igral bo ansambel "Srebrne strune", ki je pred kratkim izdal svojo prvo samostojno ploščo, za kar jim iz srca čestitamo in želimo še veliko uspešnih nastopov in zagotovo še kakšno ploščo. Kot smo zvedeli jih lahko dobite na prodaj pri sestrah v Merrylandsu. Naj torej v vaši diskoteki ne manjka plošča našega ansambla.

V juniju pa bo prva prireditev v nedeljo, 12.6. imenovana "BENEŠKA NOČ". Tudi takrat bodo igrali člani ansambla "Srebrne strune".

Prisrčno vabljeni na vse prireditve vašega Slovenskega Društva, ki vam obljublja okusno hrano, dobro pijačo in solidno postrežbo na vseh prireditvah.

Danica

PRIREDITVE, KI SO ZA NAMI

Odkar so si mladinci SDS uredili prostore v stari hiši v Horsley Parku jo tudi kar pridno uporabljajo za svoje disco-plese. Ponovno so se zbrali v soboto 26. marca. Predsednik mladinske organizacije Zdravko Tomazin pravi, da so pričakovali več obiska, da pa je med mladinci velik problem glede prevoza v Horsley Park in spet domov. Kdor more pa rad pride. Zdravko si želi, da bi starši imeli več posluha za več vredno kot to, da se mladina zbira v več vredno kot to, da se mladina zbira v slovenskem središču. Morda se tega starši, kakor tudi odrasli nasploh premalo zavedajo. Na mladini je tisti veliki jutri, ki ga čakamo! Zato, stopimo korak bližje mladini, prisluhnimo njihovim težavam, željam in potrebam, kajti nekoč se nam bo obrestovalo. Nikar samo ne nergajmo, če niso po plesu za seboj spravili hiše, če so bili preglasni itd. Pri mladih, dobra beseda veliko zaleže. Skušajmo jim jo dati!

HLAPCI

V soboto 30. aprila je dramska skupina Triglav ponovila Cankarjevo dramo "Hlapci", v Poljski dvorani, Canley Vale. Žal tudi na reprizi ni bilo željenega obiska, saj je v dvorani sedelo le približno 60 gledalcev. Morda je temu vzrok slaba oz. nezadostna reklama, ali pa zgolj nezadostno zanimanje naših rojakov za kulturne prireditve.

"Hlapce" pa si je prišla pogledat cela dramska skupina Slovenskega društva, kajti, če sam igraš, moraš videti, kako igrajo drugi. Če bolje, se česa naučiš, pa veš, da sam ne smeš tako, pa je tudi dobra šola. V glavnem pa, kot slišimo so bili igralci SDS za igralci Triglava zadovoljni in jih kar pohvalijo, da so težko dramo, kar "dobro skoz zbasali". Žal pa je tudi njim, da ni bilo večjega obiska, saj sami najbolje vedo, kako neprijetno je igrati pred napol prazno dvorano. Za vse prisotne je bil sobotni večer v Poljski dvorani prijeten.

Zato, Zdravko, le pogumno naprej s svojo ekipo in upam, da vam bo ples v maju uspel, kajti maj je najlepši mesec, mesec mladosti, mesec ljubezni . . .

VELIKONOČNI PLES

Tradicionalni velikonočni ples SDS je bil kot vsako leto dobro obiskan ter so se obiskovalci res dobro zabavali ob zvokih ansambla "Srebrne strune". Seveda tudi pirhov in slovenske potice ni manjkalo, kakor tudi kozarci niso žvenketali prazni.

RAZVITJE PRAPORA

Napovedano razvitje prapora za 24. april je zaradi preobilice dela odbornikov okrog gradnje, preloženo za nedoločen čas, kajti prireditev zahteva veliko organizacijskega dela. Opravičujemo se, ter prosimo za razumevanje. Zato pa bomo pozneje prapor razvili toliko bolj svečano in veselo. Morda bo to kar skupno z odkritjem spomenika Francetu Prečernu. DANICA

WOLLONGONG KMEČKA OHCET

Slovenski klub Planica iz Wollongonga je tudi letos zbral "korajžo" za organizacijo Kmečke ohceti, ki zahteva ogromno organizacijskega dela. Letos so se na star slovenski način poročili trije pari: slovenski, makedonski in nemški par. Povorka po glavni wollongongski ulici, katere se je udeležilo tudi veliko število narodnih noš Slovenskega Društva, je bila veličastna. Škoda je le ta, da je bila dvorana premajhna, da bi sprejela vse goste, ki so prišli tako od zelo daleč, ter so želeli ne samo videti, pač pa biti tudi deležni dobrot, ki jih na nobeni ohceti ne manjka. Čestitamo klubu Planica za veliko delo, ki nam je vsem v ponos in upamo, da ta Kmečka ohcet ni bila zadnja in da bomo pri prihodnji, z veliko več razumevanja, tudi SLOŽNO POMAGALI.

Verjemite, da vas občudujemo in da ste nam za vzgled!

Danica

YOUTH CLUB

The current members of the committee are:

Tony Tomazin, President (man behind the scene);

Jason Gomboc, Vice-president (Boss of work force);

Erika Gomboc, Asst. to President (a lot to say to the President);

Boris Muha, Treasurer (commoner);

Sue Kern, Secretary (know how to type well);

Henry Stariha, Director (e.g. in chare of equipment);

Mark Stariha, Asst. to Director (Musicians Hysteriosis);

Frank Marmor, Functioner (Musicians Hysteriosis);

Brigit Bedernjak, Public Relations (person with all the fuss).

Iris Basioli, an active Committee member, unfortunately had to resign, because of educationl reasons, (teacher's scholarship), she was replaced by Frank Marmor.

It was decided to appoint Brigitte Bedernjak to Public relations, which plays a very important part in future of Club. It is a new section formed of which she is in charge. It is a long way to go and our future seems good. We intend to establish a creative Social Scene, outings or trips, dances organised, provide facilities and materials, which may be of benefit to the Club (e.g. sporting and sound equipment). We will try to preserve as much of the Slovenian culture as possible, thus making the parents feel happy. In return we like to see parents giving their moral and physical support, involving themselves in the Youth Club projects where possible, so that they too feel that they have preserved what they care for.

PRESIDENT'S PERSONAL MESSAGE:

I hope, that the Club will be expanded according to plans and progress socially and attract more people and hope to get parents to provide moral and physical support. I am sure that a majority of us want to be socially active, and yet I hope that majority can provide their support in our success.

Most of the Committee members have contributed fantastically and I am to be part of them, together making one group, everyone doing outstanding work to their abilities. Everyone in the Committee has a different role to play and together we make one group acting on behalf of the Slovenian Youth Club Sydney.

A new SDS Youth Club formed, bigger and more prosperous in the future. The future will provide more active social life and activities and with common strength we will solve problems which will lie ahead.

Boris Muha, SDS Youth Club

RADIO 2EA — SYDNEY

S prvim julijem 1977. se bo ABC končno usmil etničnega radia 2EA, ki bo moral pod ABC spadati že najkasneje s 1. marcem. Kar lepo se gremo slepe miši. Vse kar uredniki oddaj zvedo je potom časopisov, osebno pa jih nihče več ne obvešča. Verjetno bi kdo preveč zardeval, če bi jim pokazal osebno, pa je tudi bolje da se ne . . .

Do 1. julija je urnik slovenskih oddaj sledeč:

18., 22. ter 26. in 30 maj;

3. junij, 7., 11., 15., 19., 23. ter 27. julij.

Oddaje so na sporedu vsak četrti dan od 7—8h zvečer s ponovitvijo naslednje jutro od 7—8h. Upamo, da jih še vedno radi poslušate!

November 25th saw the birth of New Youth Organisation formed mainly due to the successful response from a DISCO held one month prior in the old house at Horsley Park. There the first fragmentations of a Youth Organisation began to appear.

As it is for any certain start of a Club Organisation, there are those few who tend to devote their time and effort just to please other people, giving themselves no gratitude or whatsoever for their devotions and efforts, and because of these few the pieces of an organisation tend to form.

The Organisation was in full swing when the first committee was held, which comprised of six people at first. Yet it was wise to have the committee run on a trial basis, to see whether each one of those six people fitted into their positions offered. The answer lay one month later (after the first Committee meeting on Nov. 25). When the second DISCO was formed, those six people were seen to respect their positions, and each contributed their part to create the second disco.

Of the most important issue was quoted by the president himself, "Aims to provide Social Centre for Youth (activities)". Hearing this, all six members really pulled their socks up, for this phrase provided the spear-head of our progress.

Progress with new members signing up, new ideas cropping up. Progress did halt for a while, because a discussion arose on the condition of the house between elders and the youth. The outcome of the discussion was that the youth members would have to renovate the house if it were to suit their purposes. So during the school holidays along came the little working lads and lassies to work on the house, doing their work for free, not expecting to get paid, contributing their time only for the pure aims of interest and to see that the organisation progressed. All work and ideas on renovating the house was up to the youth themselves with little support from the elders.

Yet this certain interest in renovating the old house had caused the elders finally to give the whole house to the youth themselves, so they can do whatever they want to do in it (providing the elders agree to it).

The second major Committee meeting was just held recently with some new faces in the committee line-up. It was then on that the organisation was yell on the being functional and operating.

Od izida zadnje številke "Vestnika", pa do 30 aprila 1977 so za gradbeni fond Slovenskega društva Sydney, darovali sledeči:

J. in O. LAH	\$4.80
E. DOLINŠEK	40.00
R. KOREN	100.00
P. GRUDEN	50.00
H. KOFELJ	50.00
I. ZAFOŠNIK	50.00
J. TOMŠIČ	50.00
M. GODEC	50.00
J. ŠVEB	50.00
S. ŽITKO	50.00
E. RIBIČ	50.00
I. MAVRICE	200.00

Vsem darovalcem iskrena hvala! Trenutno je dobrodošel sleherni cent, ki ga nujno potrebujemo za gradnjo tako prepotrebni toaletnih prostorov, ki so napol dograjeni običali zaradi finančnih težav. Se priporočamo! Bodite tudi prepričani da je sleherni dolar pošteno vknjižen, objavljen v "Vestniku" in tudi pošteno uporabljn pri gradnji. Sicer pa, saj lahko sami vidite in sledite napredku, oz. se pozanimajte pri odboru.

DOBA ZABLUD IN NARAŠČAJOČEGA KRIMINALA

Kot v nobenem drugem primeru, beležimo z vsakim letom višje in višje kriminalne rekorde. V prvih 96-tih dneh tega leta smo zabeležili samo v Melbournu rekordnih 100 "hold-ups" (roke kvišku), v melbournskih bankah. To bi ne bilo prav tako zastrašujoče, če bi se ves kriminal omejeval zgolj na "hold ups" bank; vemo pa, da so kriminalci nič manj podjetni tudi na drugih področjih: Posilstva, umori, vseh vrst roparstva in končno umori na cestah.

Ob Veliki noči nas je zajel pravcati val kriminalnih dejanj na vseh področjih, ki naj se nekako odraža z zrcalu "permisivnega" gledanja družbe na dogajanja okoli sebe.

Velikonočni rekordi: smrtni rekordi na naših cestah, pretepi in nasilja, tatvine in požigi, vlomi v tovarno, podjetja in zasebne hiše, umori iz znanih in še nepojasnjenih razlogov . . .

Melbourne je na tem, da pridobi vzdevek Chicaga.

V Viktoriji nimamo dovolj policije, imamo pa apatično vlado, ki nekako noče videti tegob večine njenih mirnih prebivalcev.

Povprečen opazovalec bi pričakoval, da bo ob sedanji eksploziji kriminala, Vlada Viktorije potegnila za alarmno ročico in zares nekaj podvzela, da bi prenehala ta nasilstva. Pričakovali bi, da bodo sodišča novemu valu kriminala sodila vzgledno, se pravi drastično, nevspodbudno za nove podvige kriminalcev. Pričakoval bi celo, da se bodo avtorji obstoječega penalnega sistema zbrali, da bi revidirali svoj prejšnji mehki prijem do kriminalnih dejanj. Pričakoval bi, da bodo psihologi, socialni delavci, kriminologi in skratka vsi, ki se ukvarjajo s vprašanji kriminala, sedli k skupni mizi z odgovornimi predstavniki vlade in se pogovorili, kaj je storiti, da bi zajezili naraščajoči val kriminala.

Znano je, da so doslej vsi, od socialnih delavcev, psihologov do kriminologov izražali več simpatij do kriminalcev, kakor do njihovih žrtev. Držali so se nekako načela, da se vsako kriminalno dejanje da pojasniti s tem ali onim vzrokom.

Vzemimo primer: odgovoren minister naše vlade se je pred časom pobahal, da imamo danes v viktorijskih zaporih manj obsojenih, kakor smo jih imeli pred nekaj leti. Predsednik viktorijske vlade, Mr. Hamer, nam je tudi povedal, da imamo danes več policije, kakor smo jo imeli pred leti. Oba sta se s številkami pobahala! Vendar, številke so relativne, pogojene na številčno stanje prebivalstva in najvažnejše, pogojene so na takozvano permisivno, nedisciplinirano družbo.

Vsekakor, naša vlada nas hoče pomiriti s stereotipnimi številkami, za-

kriva pa si oči pred sociološkimi reformami, pozablja na nujnost sprememb, ki bi v obstoječi permisivni družbi vsaj nekako zajezile pohod kriminala.

Reforme cestnih prekrškov, reforme seksualnih prekrškov in še druge reforme bi, če izvzamemo klasičen kriminal, v veliki meri pripomogle k izboljšanju stanja. Naj omenim še to, da bi bila potrebna vzgoja ljudi, ki bi ne videli kriminala vzgledno v simbolični luči nekakega Ned Kellyja. Kriminal raste iz majhnega navzgor! In še to: Tudi Ned Kellyja so že danes napravili heroja!

Kaj pa naša policija? Je dovolj številčna in organizirana, da bi zatrla kriminal? Težko bi pritrnilno odgovorili. Zares: od časa do časa pade tudi nanjo senca n.pr. Beach Inquiry (vrtanje v prekrške policije po Mr. Beachu), vendar to so zares samo posamezni primeri, ki bi se jim ne mogla izogniti še tako strogo disciplinirana policija. Po izjavi Sekretarja policijskega sindikata za Viktorijo, Mr. Rippona, je primer Beach Inquiry za res pokazal s prstom na lokalizirane slabosti policije, vendar še bolj pa je psihološko vplival na policijo kot tako v celoti. Pravi, da je demoralizacija policije očitna po tako porazni publiciteti v tisku in mediji. Isti predstavnik policije tudi meni, da so pogoji, v katerih naša policija deluje, dokaj nerožnati. N.pr. policijski uslužbenec ne prejme nadurne nagrade za svoje delo, če jo opravi, in tudi osnovne plače policistov so znatno izpod tistimi, ki jih za približno enakovredno delo prejemajo drugi državni uslužbenci. Zatorej nič kaj vspešnega za rekrutacijo novih sil v policijo!

Nezadostna in pomanjkljiva organizirana policija pa bi ne smela do kraja obrazložiti tegob današnjega časa. Vzrok novega kriminalnega vala korenini v naši družbi sami, korenini v naši psihologiji. No, psihološko stanje naše družbe je že leta in leta prilagajal tisk, radio in televizija. Na dan, ko je predsednik vlade Viktoriji spregovoril o nevarnosti, če tolerantno sprejmemo igro "bingo", nam je državna komunikacijska organizacija ABC sporočila, da je njena (od nas davkoplačevalcev plačana) komisija že tri mesece angažirana v raziskavanju krivde ali nekrivde dveh notoričnih kriminalcev, ki so za zapahi. R. Ryan ter L. Ratten sta bila namreč obsojena zaradi nezaslišnih umorov!

Zatorej primer ABC organizacije sprejemamo kot s časom prilagojen poiskus, da bi se v televizijskih valovih še nadalje zibali v nova, še groznejša kriminalna dejanja.

k.

NE POZABITE!

Ni vam treba kuhati kosilo ali večerjo vsako nedeljo! Pristna domača hrana vam je na razpolago v Domu SDM v Elthamu. Povabite še svoje prijatelje in odpeljite se na lep kratek izlet v prelepo naravo in čist zrak. Ne bo vam žal in prišli boste še in še!

NAŠI AVTOMOBILI SO BILI ŽEJNI

Ali je zares blagor stotine vsekakor nekoliko prizadetih transportnih delavcev, ki prevažajo energetske gorivo, upravičenih, da vse nas prikrajšajo z najnujnejšim, tudi s kruhom in mlekom, da bi tako s stavko dosegli izboljšanje svojih delovnih pogojev. Kot znano, je stavka goriva trajala 13 dni.

Po 13-tih dneh so stavkajoči pristali na kompromis, da bi ne obveljala trma ene ali druge strani, ter da bi zopet prejeli svojo redno plačo. Očitno pa je bilo, da so na kompromis pristali, ker jim je grozila državna ali federalna intervencija; federacija je ponujala vojsko, ki bi za najnujnejše primere dostavljala gorivo, medtem ko je vlada Viktorije govorila o policiji, ki naj bi opravila prav isto, kot je predlagala federalna vlada. Državna vlada jim je obenem tudi nakazala "Emergency" zakon, ki naj bo tudi v bodoče postavljal izven zakona podobne prijeme sindikatov, ki bi hoteli družbo prikrajšati z najnujnejšim.

Zanimivo je podčrtati, da ob tej stavki nismo bili vsi enako prizadeti. Kdor je imel veze in denar, mnogo denarja, se je nekako znašel. Na dom si je dostavljal vse potrebno kar sam, čeprav je gorivo na črno pripeljano iz NSW kvotiralo kar petkratno ali več: Poročila dnevnega tiska so omenjala cene gorivu med 3 do 7 dolarjev za galon.

AMERIČANI NAŠ SVARIJO PROTI ZMRZOVANJU CEN IN PLAČ

Znano je, da se je naša vlada odločila za zmrzovanje cen ter naših plač. Skratka, odločila se je za nekaj, kar drugim industrializiranim deželam pred nedavnim ni uspelo. Poiskusili so Američani, Nemci in drugi narodi, vendar brez uspeha. Cene in plače so ponorele, po ukinitvi dekreta!

Pravzaprav pa nam, ko to pišemo, še ni znano, če se bo ta prijem federalne vlade dejansko uveljavil, ker mu stoji nasproti močna opozicija sindikatov in drugih skeptikov.

Kakorkoli. Kmalu bomo videli. Dotlej sprejmemo na znanje prominentne ustanove The Morgan Guaranty Trust Co. svarilo, ki je dokaj detaljiralo v negativnih posledicah, ki bi jih zmrzovanje zapustilo.

NEKAJ KORISTNIH NASVETOV

Kadar se nam sprimeta dva kozarca in ju ne moremo ločiti, napolnimo notranjega z mrzlo vodo, zunanjega pa potopimo v vročo vodo. Zlahka ju bomo spravili narazen.

Sledove kemičnega svinčnika odstranimo s pralnega blaga tako, da dregnemo madež s krpico, namočeno v 90-odstotni spirit. Krpico večkrat zamenjamo, dregnemo, dokler ne ostane le še sled madeža, nato tkanino operemo.

Pletene košarice, podstavke in podobno pomladimo ter očistimo s soljo. Pripravimo močno raztopino soli in vode ter z njo skrtačimo košarico.

VELIKONOČEN POKOL NA CESTAH

Nad sto mrtvih, stotine ranjenih ter materialna škoda uprizorjena na avstralskih cestah ob velikonočnih praznikih se nekako groteskno reži v nas, "nemočne", da bi nekaj storili, kar bi znatno znižalo katastrofalne žrtve cest. Spoznavamo, da je desetletna vojna v Vietnamu, grozna, kot je bila, pomenila pravcato zaščito mladih življenj. Ob vsej grozi hkrati beležimo, da med nami ni Velikana, ki bi vsaj uprizoril, recimo nekakšen moratorij tipa J. Cairns, ko se je šlo za vietnamsko pobijanje naših mladih življenj. Politiki vseh partij se tega perečega problema nekako previdno izogibajo, kajtni nihče se ne bi rad zameril nikomur.

Kar je bilo storjeno doslej — obvezni sedežni pasovi ter na licu mesta testiranje alkoholne količine v krvi vozačev — še ni prineslo zaželenega rezultata. Fatalni karamboli se dogajajo več ali manj zunaj mesta, na ožjih cestah, zaradi vpliva alkohola in drznosti mladincev. Zaradi razširjenosti takih cestišč v Avstraliji pa je zelo težko, da bi bila policija zares povsod prisotna.

Zatorej: potencialno slabe, drzne in izsiljevalne voznike ni nič kaj težko videti tudi v mest usamem. Takim voznikom bi bilo treba odvzeti voziško dovoljenje. Prav tako pa bi tudi lahko nekoliko pomislili na to, da bi slabi vozniki ne vozili visokohitrostnih avtomobilov. Še in še bi se lahko naštevati, kako in kaj . . .

AVTOBUSI NA TELEFONSKI VPOKLIC

Načrt, da bi na telefonski vpoklic pripeljal avtobus in nas odpeljal v zaželeno smer, se po izjavi sekretarja TRB, bliža k uresničitvi. Zaenkrat naj bi taki mini avtobusi operirali v zapadnih predelih Melbournu in na področju Lilydale. Če pa se bodo ti poskusi obnesli, zagotavlja sekretar TRB, bo podoben servis vpeljan še na drugih področjih mesta.

KONČNO POMOČ VLADE

Minister za Immigration and Ethnic Affairs v Viktoriji je povabil etnične grupe Viktorije naj zaprosijo za finačno pomoč, katero njegovo ministerstvo podeljuje za delo med immigranti. Ta pomoč je posebno namenjena za udejstvovanje, ki je v skladu z nameni ministerstva.

"Kljub temu, da so sredstva ministerstva trenutno omejena, bo vlada stremela za tem, da bodo vse organizacije imele iste možnosti", je dejal minister Jona.

Do sedaj je bilo podeljeno \$5000 Svetu malteške skupnosti za obnovo njih prostora in nabavo pisarniške opreme. Italijanska "Co-As-It" je dobila že tudi \$2000 za razširjenje svoje knjižnice in za študij o problemih emigrantov.

LOGIKA PIVSKIH BRATCEV

Če piješ, se opijaniš.
Če se opijaniš, zaspíš.
Če zaspíš, ne grešiš.
Če ne grešiš, greš v Nebesa.
Zatorej pijmo, da bomo šli v Nebesa!

Ljudje so zares smešni: Kupujejo stvari, katere jim sploh niso potrebne. In to samo zato, da bi se z njimi podržali pred ljudmi, katerih sploh ne marajo.

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

**SUNSHINE PAINTING SERVICE
PTY. LTD.**

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020

Tel. 311 1040, 311 8343

Lastnika: Jaka in Jim Korošec

Svoji k svojim !

PREŠERNOVI NAGRAJENCI 77

V dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani so podelili Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada za leto 1977.

Prešernovo nagrado so prejeli: univerzitetni profesor Boris Kobe za arhitekturo, slikarstvo, oblikovanje spomenikov, knjižno ilustracijo in pedagoško delo; arhitekta Branko in Ivan Kocmut za arhitektonske in urbanistične rešitve mariborske regije pesnik Lojze Krakar za pesniško zbirko "Nekje tam čisto na robu"; slikar Miha Maleš za grafični, slikarski in ilustracijski opus; režiser Igor Pretnar za filmski opus in še posebej za režijo filma "Idealist"; primabalerina Tatjana Remškar za baletno in umetniško ustvarjalnost; skupina: Jože Babič, Polde Bibič, Darijan Božič, Beno Hvala, Primož Kozak, Peter Skalar in Matjaž Vipotnik za izvedbo "Hlapca Jerneja" na osrednji proslavi ob 100-letnici Cankarjevega rojstva.

Nagrajenci Prešernovega sklada so: Hubert Bergant za izvedbo Bachovih

orgelskih del, pisatelj Vlado Habjan za roman "Trotamora", kipar Tone Lapajne za samostojno razstavo v Ljubljani 1976, Janez Marinček in Koni Steinbaker za ustvarjalne dosežke na področju risane filma, koroški književnik Valentin Polanšek za pesniške zbirke v zadnjih letih, igralka Majda Potokar za vlogo Rachel v drami "Živite kot svinje", skladatelj Milan Stibilj za skladbo "Xystus", režiser Zvone Šedlbauer za režijo Vede-kingova "Pomladnega prebujanja" in za Ardenovo delo "Živite kot svinje", režiser Anton Tomašič za televizijsko režijo "Vrnitev", slikar Janez Vidic za samostojno razstavo v Mariboru 1976, prevajalka Radijka Vrančič za prevod Proustovega romana "V senci cvetočih deklet", fotoreporter Joco Žnidaršič za umetniško fotografijo in skupina arhitektov (Zala Dobnik, Hugo Porenta, Milan Štrukelj, Alenka Velkavrh in Jože Dobrin) za arhitektonske rešitve v vgojnovarstvenih zavodih.

VISOKA ŠOLSKA VZGOJA

Če so številke, ki jih je objavila prestižna "Yugoslav Review" točne, je visokošolska vzgoja v Jugoslaviji v primeri z drugimi državami silno razmahnjena.

Na Univerzah je število slušateljev izredno visoko, saj jih pride 160 na vsakih 10.000 prebivalcev. V Franciji jih je napr. 123, v Veliki Britaniji 92 in na Čehoslovaškem 91.

V šolskem letu 1975/76 je bilo na visokih šolah Jugoslavije vpisanih 391.801 študentov. Od teh jih je bilo 241.055 rednih, ostale pa so bili izredni; to so taki, ki so že zaposleni, se jim ni treba udeleževati vseh predavanj in morajo sami plačati vse stroške.

V Jugoslaviji imajo 296 zavodov visokošolske stopnje, na katerih se usposablja za kakih 300 profesionalnih poklicev. Od teh ustanov je 145 na stopnji univerzitetne fakultete, 14 umetnostnih akademij, 6 kolegijev in 131 visokih šol. Kolegij in visoke šole niso na ravni univerz, vendar med njimi ni dosti razlike.

Študenti uživajo mnoge prednosti kot n.p.r. popusti pri vožnji, pri vstopninah za gledališče in koncerte ter imajo pravico stanovanja v študentskih domovih. Kot drugod, tudi v Jugoslaviji država podpira študente, katerim starši ne zmorejo omogočiti študije. Tudi različna podjetja pomagajo pri šolanju svojih uslužbencev pod pogojem, da ti po končanem študiju odslužijo gotovo dobo v podjetju ali pa, da povrnejo stroške.

Akademsko leto se prične v oktobru, traja do 20. maja in je razdeljeno v dva semestra. 15 odstotkov vseh vpisanih študentov uspešno dokonča študije v minimalnem času. Študent, ki ne zmore položiti izpitov prvega leta dvakrat zaporedoma ne sme nadaljevati študij na isti šoli. Pa tudi naslednja leta smejo ponavljati samo po enkrat. Povprečno končajo študije v sedmih ali osmih letih.

Gornji podatki veljajo za cel teritorij Jugoslavije. Zanimivo pa bi bilo dobiti podatke samo za Slovenijo in jih potem primerjati.

Slovenske šole na Goriškem

Že nekaj let nazaj je opaziti, da število vpisanih v slovenskih šolah in vrtcih polagoma a vendar stalno raste. Leta 1970 je bilo v slovenskih šolah v goriški pokrajini okoli 500 učencev in dijakov, lani je bilo 1311, v letošnjem šolskem letu pa že 1379. Letos je v vrtcih 328 otrok, 12 več kot lani; v osnovnih šolah 553, dva manj kot lani; v srednjih šolah 498, 58 več kot lani.

Glede šolskih stavb se v sami Gorici v letošnjem letu ni dosti izboljšalo. Stavbe, ki jih je že pred prvo svetovno vojno zgradil dr. Anton Gregorčič, so to Novi dom, šolski dom in Mali dom v katerih so bile nastanjene vsa povojna leta slovenske šole, so morale le-te izprazniti. Nižja srednja šola "Ivan Trinko", klasična gimnazijalnice "Primož Trubar" in učiteljske "Simon Gregorčič", so našlečasno zavetje v veliki stavbi bivšega semenišča, le trgovski zavod "Ivan Cankar" je ostal še v starih prostorih v ulici Vittorio Veneto. Kako bo rešila goriška občina ta problem, je težko predvideti. Obnova starih poslopij ali gradnja novih stavb — prostori pa so slovenskim šolam nujno potrebni za razvoj in za sodoben pouk.

OBJEKTI V IZGRADNJI

V letošnjem letu bomo v Sloveniji gradili avto cesto od Ljubljane do Vrhnike, obalno cesto, hitro cesto skozi Maribor in Celje, predvidena pa je tudi elektrifikacija nekaterih pomembnejših železniških prog ter modernizacijo signalno-varnostnih naprav, rekonstrukcija mejnega prehoda v Šentilju, v izgradnji pa bodo še nekateri drugi pomembnejši objekti. Tako dograjujemo nekatere ključne energetske objekte kot so jedrska elektrarna Krško, Šoštanj IV in hidroelektrarna Drava II.

ZAOSTRENA ODGOVORNOST

30. decembra lani je bila v Beogradu seja izvršnega komiteta predsedstva CK ZKJ na kateri so razpravljali tudi o položaju na jugoslovanskih železnicah.

Na seji so poudarili, da se nahajajo železnice v težkem gospodarskem položaju, ki ga bo potrebno hitro in učinkovito sanirati, hkrati pa so zaostri tudi odgovornost vseh, ki so odgovorni za odvijanje prometa (slednji mora biti predvsem še bolj varen) na železnicah.

NAJVEČJA SLOVENSKA LADJA

Največji slovenski ladji je ime "Novo mesto". Je lastnina Splošne plovbe Piran, bila je zgrajena na Japonskem in je v nedeljo 11. decembra 1976 praznovala "botrijo". Bila je to velika slavnost, na katero je bilo samo iz Novega mesta povabljen 60 gostov. Posadka v svečanih uniformah; darila iz ene in druge strani; za kapetana Slobodana Delaka posebni "admiralski" gugalnik, prigrizek; morje viskija in cvička.

Ta največja slovenska ladja je 180 m dolga in 28.4 m široka; tehta 7492 tone, naloži pa lahko 34804 ton tovora. Ko je polno natovarjena se ugrezne za 10.877. "Novo mesto" prepeljuje v glavnem sipljivi tovor. Ima pet skladišč, štiri dvigala, ki zmorejo od 8—15 ton. Glavni motor za ladijski pogon ima 11200 konjskih sil, pomožni motor pa 900. Glavni motor ima sedem cilindrov z notranjim premerom 760 mm. Največja hitrost je 17.30 vozlov (1 vozlov = 1852 m) na uro. Zase vkrcaladja 1500 ton goriva, porabi pa pri plovbi 30 ton na dan, a v pristanišču okoli 3 tone. Ima 29 članov posadke, za katere vkrcaladja 169.8 ton navadne in 117 ton pitne vode.

Je to ladja z najmodernejšo opremo. Vse je avtomatično. Celo paluba se pere sama. Vendar se posadka pritožuje, da je vse nekako miniaturno, ker je pač grajeno za ljudi japonske rasti.

Paluba je 15 m nad morsko gladino, vendar so jo ob razburkanem morju že često zalili valovi. Ladja je od 1975 leta bila že na Japonskem, San Franciscu, Avstraliji, Gvineji, Črnem morju ter skozi Sueški in Panamski prekop. Odkar je v slovenskih rokah je preplavila že 105.000 morskih milj.

Do nedavno ji je poveljeval najmlajši kapitan Plovidbe Piran, šele 31 let stari Slobodan Delak. Prav na dan botrije pa je Delak izginil. Iskali so ga vsepovsod, tudi potapljače so uporabili. Slika pa se je spremenila ko so videli, da je zmanjkal tudi denar iz ladijske blagajne. Po več tednih iskanja se je kapitan Delak sam prijavil sodišču na Reki. Kot pišejo, si je po "botriji" najel avto in potoval križem Jugoslavije z "izposojenim" denarjem.

Verjetno je sedaj ladja prišla v bolj zanesljive roke in bo delala čast slovenskemu imenu.

**ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRANJSKIH,
ALI SLOVENSkih PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .**

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

**JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.**

209-215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel. 48 6656 — 48 8757

Postreženi boste v domačem jeziku

1,4 MILIJARDE ZA CESTE

Po podatkih republiške skupnosti za ceste je doslej kar 686.879 občanov in delovnih ljudi po Sloveniji vpisalo domala 1,4 milijarde dinarjev — kar je 150 odstotkov od načrtovanih 900 milijonov. Denar bo seveda porabljen za modernizacijo slovenskega cestnega omrežja.

DOKTOR VOJAŠKIH VED

35-letnico ustanovitve Jugoslovanske ljudske armade so v Jugoslaviji praznovali s celo vrsto prireditev. Ob tej priliki je bil podeljen maršalu Titu naziv Doktorja vojaških ved.

PODPISANI PROTOKOL

Jugoslavija je podpisala protokol, po katerem predvideva povečano trgovinsko izmenjavo s Sovjetsko zvezo. Povečanje naj bo desetodstotno, kar bi zneslo skupaj — 2,5 milijarde dolarjev.

FOTROŠNIK BO PLAČAL

S 1. januarjem letošnjega leta so se v Sloveniji podražili domači avtomobili za 5,5 odstotka na tovarniško ceno zaradi povišanja republiškega davka.

"Obljubljajo", da ta podražitev ne bo zadnja v letošnjem letu za domače avtomobile, saj pričakujejo tudi dvig tovarniških cen in povečanje zveznega davka na prodajo novih vozil. Vse bo plačal potrošnik . . .

RAZOČARANJE V KRANJSKI GORI

Kranjska gora, ki je kandidirala za svetovno prvenstvo v smučanju, ki naj bi se vršilo leta 1982 je zgubila precej možnosti, da ji bo dodeljena vloga gostitelja. Lanskega decembra so namreč imeli v Kranjski gori tekmovalje v slalomu za pokal Vitranca, ki je tokrat prvič štel kot svetovni smučarski pokal. Nastopila je elita najboljših smučarjev toda tekmovalje se je izjalovilo v neslavni konec.

Organizatorji so pripravili progo z napačnimi sredstvi, čeprav je bil sneg dokaj zadovoljiv in bi lahko na progo navozili še sveže količine. Največjo krivico za razočaranje pa pripisujejo italijanski ekipi, ki ni navajena na mehke proge in se je zato bala slabih rezultatov. Kljub protestom Avstrijcev in Švedov je bila tekma odpovedana in tako je bila razočarana dvajset tisočglava množica, prireditelje pa je veljala polomija Din. 600.000 in verjetno tudi možnost imeti na svojih terenih svetovno prvenstvo.

ŠTIRIKRAT JE POČILO

Član lovske družine Adlešiči Ivan Grabrijan iz Velikih sel je 11. decembra položil na dlako 200 kg težkega medveda nedaleč od domače vasi. Kosmatinec je obležal šele po četrtem strelu. Ko so medveda obesili, so mu namerili 2,6 metra.

NOVICE OD VSEPOVSOD

ZA OZDRAVLJENJE AMERIŠKE EKONOMIJE

21. februarja je v Avstralijo prispel Mr. Elmer B. Staats, Komptroller-General ZDA. Semkaj je prispel na povabilo Zveze avstralskih računovodij in se je pri nas zadržal dva tedna.

Ob prihodu v Avstralijo je Mr. E. B. Staats, izjavil, da sme svet pričakovati, da bodo ZDA v tem letu stimilirale najmanj 20.000 milijonov ameriških dolarjev.

Pomembna izjava za ozdravljenje ameriške ekonomije, in s tem tudi vrste drugih ekonomij; kajti ameriška ekonomija vodilno vpliva na vso Zapadno Evropo, Avstralijo in Japonsko. Takoj je ob tem treba poudariti, da je Carterjeva administracija, ko je prejšnji mesec prevzela oblast, izdala dekret, da se v dveh letih stimulira 30.000 milijonov kot injekcija za porast ekonomije.

Po izjavi Mr. E. B. Staatsa je ta dodatni stimulus, sprejet od Kongresa ZDA, potreben zaradi nepredvidenih suš na Zapadni obali ter drastičnega efekta zmrzovanj v letošnji hudi zimi na Vzhodni obali in na področjih Juga. V tej hudi zimi je bilo izgubljenih ogromno delovnih ur, po drugi strani pa so prav tako za ekonomijo porazno utrpele energijske rezerve. Kot posledica zmanjšane produktivnosti, se je na tržišču pojavilo naglo naraščanje cen — naraščanje inflacije.

Brezposelnost v ZDA je, po izjavi E. B. Staatsa, strukturalna. "Časopisi so polni oglaševanj za kvalificirana delovna mesta, ni pa povpraševanj po nekvalificirani delovni sili. Nova Carterjeva administracija je sedaj usmerila svoje napore za odpravo brezposelnosti s tem, da je pričela z organiziranjem poklicno izobraževalnih centrov za delavce, ki se žele kvalificirati ter s tem, da sprejema veliko število brezposelnih v državne službe."

K.K.

KONCENTRIRANA AKCIJA ZA ČRNO AFRIKO

Pred nedavnim se je mudil v Vshodni Nemčiji Fidel Castro. Tamkaj se je nenavadno dolgo ustavil pred svojim poletom v Moskvo, kjer naj bi razpravljali o vprašanih Črne Afrike. Dokaj zapletena zadeva za dobronamerne opazovalce! Če vzamemo v obzir geografsko lego Kube, kakor tudi V. Nemčije, bi tega skoraj ne mogli verjeti. Poleg geografske lege pa še dodajmo vojaško-političen ter ekonomski pomen teh dveh dežel, in videli bomo "čudež". Ekonomsko so obe deželi, bi rekel, na psu; zatorej čemu rešujejo draga (mislim v dolarjih) gverilska in vojna vprašanja Afrike, ko pa svojih perečih ekonomskih problemov ne morejo nikakor rešiti.

Pri stvari se ne gre samo, da bi rekel, za vzdrževanje nekaj bataljonov kubanskih vojakov v povsem tuji, nepoznati deželi, marveč tudi za vso politično-vojaško angažiranost na povsem drugem kontinentu. Vse to je povezano z ogromnimi stroški. Mi vemo, da je Kuba siromašna, sedaj zelo siromašna dežela. Zatorej nas vsa zadeva tembolj čudi.

Pa pogledimo V. Nemčijo. Tudi njen vазalni odnos do Sovj. Zveze ter njeno ekonomsko stanje, bi nikakor ne smelo narekovati ekspanzijo navzven. o, in če bi opazovalec združil vojaško-političen potencial obeh dežel, Kube ter V. Nemčije, bi vkljub temu ob bilanci vojaško-politične angažiranosti zabeležil znaten primankljaj — seveda v dolarjih — kajti Afrika še ni v rubeljskem orbitu! Dolarčki za pokole in vojne v Afriki ne prihajajo iz rubeljskega vira!

LOS ANGELES: Delovanje ameriške obveščevalne službe v Avstraliji? Ameriški obveščevalni organ C. Boyce (star 23 let), ki je več časa deloval kot ameriški agent pri zračno-vesoljni firmi TRW, je ob preiskavi (ko je bil osumljen vohništva za Sovjetsko Zvezo), priznal, da je medtem, ko je bil na tem delovnem mestu, poslal detaljirano poročilo svoje tajne ustanove v Avstraliji A. Leeju, staremu 25 let.

Morda bolj kot za Američane, je za nas Avstralce zanimiv razvoj dogodkov v tej smeri. Izvenredno aktivnost ameriške obveščevalne službe CIA smo Avstralci pričeli čutili v poslednjem času Whitlamove vlade in bi ne želeli, da bi se kresanje med sovjetsko KGB in ameriško CIA razvijalo prav na tem področju sveta. Kjer se kresajo veliki, majhni vlečemo kratko!

KRIMINAL NARAŠČA

15-tega-februarja je končno tukajšnji policiji uspelo ujeti znanega kriminalca Eastwooda. Eastwood jo je namreč že pred časom popihal iz Viktorijskih zaporov, kjer je prestajal dolgoletno ječo zaradi ugrabitve otrok ter učiteljice v aferi Faraday.

No, taisti kriminalca je v tem primeru zagrešil isto dejanje. Zopet je napadel šolo; v Woorensko šolo je vdrl z orožjem ter od tamkaj odpeljal 9 otrok ter učitelja. Med potjo do skrivališča pa je ugrabil še nadaljnjih 5 odraslih oseb, ki so se na kakršenkoli način približale kombi avtomobilu, v katerem je peljal svoj plen.

Eastwooda so s svojim plenom zajeli v zasedi, ki jo je policija zanj postavila na avtocesti South Gippsland. Premagali so ga in rešili ugrabljence, potem, ko je s policijo premenjal nekaj streliv. Sam je bil ob tem ranjen v nogo.

Nekako čudno zveni za naša ušesa, da se je kriminalcu takega kalibra, kot je Eastwood, sploh podala prilika, da jo je lahko popihal iz zaporov, kaj šele da mu niso bili takoj za petami in mu s tem onemogočili nadaljnje zločine. Brez dvoma bo držalo, da tukajšnja sodišča vse premilo sodijo takim in podobnim hudodelcem, še huje pa je, da jim med prestajanjem že tako nizke kazni omogočijo kovanje novih podvigov. Zapor je za premnoge oddih ob televiziji in drugih udobnostih, predvsem pa šola za nove popolnejše podvige.

OPOZORILO PAPEŽA PAVLA

Za velikonočne praznike je papež Pavel pred veliko množico vernikov na trgu sv. Marka v Vatikanu opozoril na rožljanje orožja v svetu. Povdaril je, da so sile "močiči" še vedno v premoči nad silami "miru" in mirnega sožitja med vsemi narodi.

Ko je Papež vernikom namenil blagoslovljeno oljčno vejico (simbol miru), ni pozabljal omenjati: simptomi in dogajanja v svetu se še vedno bolj nagibajo k uporabi sile v korist močnih, kakor pa dobrobit šibkih in pred močnimi nezaščitenih. Dejal je, da se ta negativna tendenca opaža ne samo v oboroževalni tekmi, ne samo v izkoriščanju političnih prednosti med silami, marveč, še kot nikoli tudi na ekonomskem področju. Velesile, vojaške, politične ali ekonomske, vsebolj izsiljujejo svojo nadmoč in prednost.

ITALIJANSKE "OSVOBOJENE ŽENSKE" SO JEZNE

Širom Italije preplavljajo protestni mitingi in demonstracije italijanskih takozvanih "feministk". Jezne so zato, ker je glavni tožilec italijanske Justice nekako hotel ublažiti primer Clavdije Caputi s tem, da je podvomil v avtentičnost njene obtožbe. Clavdija Caputi, sama članica feminističnega gibanja v Italiji, je bila namreč pred časom poslana. Zaradi tega je bil v Italiji sprožen sodni proces, na katerega pa so seveda italijanske feministke gledale nekako iz svojega zornega kota. Dogaja se vse pač v Italiji!

Sodu pa je bilo izbito dno, ko je poleg svojih znanih dvomov, tožilec še obtožil Clavdijo Caputi, češ, da je sama ponarenila telesne poškodbe na sami sebi, da bi ako obtožila tiste, ki so jo zaradi njenega pričevanja pred sodiščem ponovno odpejali v neznano, posilili in telesno poškodovali. Kot italijansko mnenje, tudi nosilci njene Pravice na nekaj takega niso bili pripravljeni, kajti Clavdija ni obtožila, zdaj vdruživ, zgolj vzlikovcev, marveč moralo Italije nasploh!

BO BOARD OF WORKS

ZNIŽAL SVOJ PRORAČUN?

Pooblaščenec Board of Works (ustanove, ki v Viktoriji skrbi za vodo, kanalizacije . . .) g. Reg Macey je na sestanku le-te ustanove podal predlog, naj bi v bodočem finančnem letu znižali svoj proračun s tem, da bi črtali nekaj na novo projektiranih del. G. Macey predlaga, naj bi svoje nove dejavnosti obdržali v višini lanskoletnega proračuna 149 milijonov dolarjev in ne k temu dodali še novih 8 milijonov dolarjev. Pooblaščenec Board of Worksa podkrepljuje svoj predlog z znatno zvišanimi pristojbinami lastnikov zemljišč v tem letu in ne želi, da bi v prihodnjem letu pristojbine še zvišali.

Kakorkoli, če bo pooblaščenec predlog sprejel, ali ne, slovenski (kot tudi vsi ostali) lastniki zemljišč bomo končen sklep v tej ali oni obliki občutili. Slovensko reklo pravi: Za manj denarja, manj muzike!

KITAJSKA — ZASUŽNJENA DEŽELA

Tokrat je v svet prvič prodrl protest od odnotraj Kitajske.

Hongkong — 4.4.77.: Šangajski intelektualci je poslal predsedniku Carterju podpisano pismo, v katerem ga opozarja, naj bi se ameriški predsednik zavzel za kršenje človečanskih pravic na Kitajskem, ne samo v Sovjetski zvezi.

To protestno pismo je prvi takšen opomin, ki je prišel odnotraj Kitajske, in ki opozarja na rojstvo gibanja proti kršenju človečanskih pravic. Do ameriškega predsednika je prispelo preko Hongkonga, kjer je bilo takoj objavljeno v prominentnem "Far Eastern Economic Review". Opomin s Kitajske je s časom sovpadal z akcijo Bele hiše, ko je predsednik Carter sprejel sovjetskega desidenta Vladimirja Bukovskega, kateremu je obljubil vso moralno pomoč za zatiranje intelektualce onkarj "železne zavese".

Kitajski pisec, avtor te peticije, opozarja ameriškega predsednika, naj ne pozabi, da so kitajski intelektualci, kot narod v celoti, prav tako zaslužni kot oni v Sovjetski zvezi. Prosi, naj bi se ameriški predsednik zavzel pravtako zanje, kakor za sovjetske borbe za človečanske pravice.

Isti avtor v svoji peticiji tudi navaja, da je samo v Šanghaju preko 20 zaporov in podobnih ustanov za politične zapornike . . . Kjer življenje ni človeka vredno . . . Z grenkobo tudi dodaja: mladino iz mestnih šol in univerz prisilno pošiljajo na deželo, kjer z ramo ob rami s kmeti trdo delajo brez vsake mehanizacije in ob slabi prehrani.

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:

Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755

DROBNE VESTI

GENEVA: Mednarodna Organizacija Dela opozarja, da bo brezposelnost, sploh v industrijskih deželah, v bodoče še naraščala ter da bo dosegla katastrofalen višek nekako koncem tega desetletja. Taista organizacija je izdala tako pesimistično poročilo na podlagi več ko enoletnega študija svojih ekonomskih strokovnjakov, kateri so proučevali ekonomske, socialno politične in energetske probleme, pred katerimi danes stojimo.

GENEVA: Gospod Anthony, vodja Avstralian Country Party, se je na Mednarodni Organizaciji za sladkorne rezerve in cene zavzemal, naj bi se mednarodna cena sladkorja dvignila na 30 cent za kg. Razumljivo: Avstralija izvažata sladkor in povečanje cene sladkorju bi tako pomenil znaten priliv denarja v žepe kmetičkih pridelovalcev trstike v Avstraliji. Ne vemo pa, kako bi na nove cene, če bi bile sprejete, gledalo mestno, potrošniško prebivalstvo.

ISLAMABAD: Avstralija je ponudila Pakistanu 2.5 milijona dolarjev pomoči za izgradnjo nove cestne arterije (1.840 km), ki bi povezala severni del Pakistana od Peshavarja do Karachija na jugu.

MADRID: Kralj Juan Carlos je po smrti znanega španskega diktatorja Franca, uvedel že prenekatero politično-socialno reformo. Tako je sedaj s svojim dekretom razpisal prve zares svobodne volitve v Španiji po 40-letni diktaturi. Kralj je določil 15 junij za dan volitev.

AUCKLAND: "Avstralska tragika" — kot jo vidi Mr. Muldoon, liberalni predsednik novozelandske vlade. "Avstralski federalni sistem", pravi novozelandski premier, "je prava mora za Avstralce. Ne bi želeli, da bi tudi Nova Zelandija sprejela enaki upravni sistem". Taisti predsednik dodaja, da je v modernem svetu samo še en upravni sistem slabši od Avstralskega in to je sistem ZDA. Novozelandskemu predsedniku namreč ne ugaja avstralski parlament z nadzgradbo našega Senata, ter zopet z nadzgradbo Konstitucije. Morda pa je pozabil omeniti še države v državi, vse Guvernerje, vedno lačne parlamentarce in nasploh ves balast, ki bremeni žepe davkoplačevalcev

LONDON: Od britanske vlade določeni strokovnjaki, ki naj bi proučili pritožbe o kršenju zračnega hrupa, so podali poročilo, ki popolnoma soglašata s tistimi, ki opozarjajo na pretirani hrup letala Concorde, ko le-ta vzletata, ne pa tudi ko pristajata, kot bi pritožniki želeli. Strokovnjaki so več mesece merili hrup angleško-francoskega le-

Med slušatelji prvega letnika Medicinske fakultete Monash univerze bomo letos našli tudi mlado slovensko dekle. Suzana Korošec je že pred letom dni prišla v naše lokalne "novice", ko je bila izbrana za zamenjavo s študenti iz USA.

Suzana, prikupna in vesela deklica, hčerka naše poznane Korošceve družine iz Sunshina, je leta 1975 zaprosila da bi bila sprejeta v sistem izmenjave dijakov, katero organizira AFS (American Field Services) s sodelovanjem Lyons in Rotary klubov. Od 150 prosilcev jih je bilo 35 izbranih za interview in pet od teh potem zamenjano z dijaki iz USA.

Suzan so potem napotili v Mesto Boston, v državi Connecticut, kjer je preživela eno leto, kot "hčerka" ene tamošnjih družin in študirala na eni tamošnjih šol. (Toda upajmo, da nam bo o svojem bivanju tam Suzan malo sama opisala, vsaj tako je obljubila).

Po povratku v Avstralijo je Suzan vzelo tri mesece študija, da je položila H.S.C.

Želimo ji, da bo tudi v naprej, v pripravi za svojo zdravniško kariero tako uspešna.

tala Concorde ter ga primerjali s hrupom vseh drugih tipov letala na poletih iz Londona v Washington ter Bahren. Rezultat je bil katastrofalen za Concorde.

LONDON: Vraževerni C. Chaplin, znani filmski komik izpred in po drugi svetovni vojni, je še vedno živ, čeprav mu je Ciganka, ko je bil star 20 let prerokovala, da bo ob 80 letu iztaknil pljučnico, kateri bo podlegel. No, zares, danes ob 88 letu je zares staknil močno gripo, vendar pričakuje, da bo že po nekaj dneh korajžno skočil s postelje.

WASHINGTON: Ameriški predsednik Carter je v sredini meseca aprila pozval vse Amerikance, naj jemljejo resno opozorila strokovnjakov, ki opozarjajo k štednji energetskih goriv. Dodal je, da bo človeštvo, če se bo izogibalo strokovnim opozorilom o štednji z gorivom, doživelo strahansko katastrofo že v kakem desetletju. Kot nujen ukrep, opozarja ameriški predsednik, je, da vsaj za nekaj odstotkov že danes zmanjšamo uporabo goriva, da zmanjšamo vsaj za polovico kvoto importiranega goriva, to je od levela 16.0 milijonov sodov na dan. Da ustvarimo rezervo vsaj 1.000 milijonov sodov, kar naj bi pomenilo 6-mesečno ameriško potrošnjo; da razširimo proizvodnjo premoga vsaj tretjine na 1.000 milijonov ton na leto; da klimatsko izoliramo vsaj 90% svojih domov, ter končno, da sistematično pospešimo uvedbo solarno energetskega sistema ogrevanja v čim več nanovo zgrajenih zgradb.

CANBERRA: Avstralski federalni parlamentarci so prav v tem času pričakovali znatno povišanje svojih plač, nakljub temu, da so njihove plače v levelu s parlamentarci drugih dežel znatno nadvisoke. Vendar, izgleda, ne bo nič s povišanjem, ker je federalna vlada na tem, da za tri mesece zmrzne vse plače, kakor tudi cene. Po drugi strani pa je vspodbudno, da podpora brezposelnosti ne bodo zmrznili, čeprav bi po marsikomu zares upravičeno lahko tudi odvezli. Resnično brezposelnim ne gre trgati še tistega majhnega dohodka, ki ga prejeme od davkoplačevalcev, lenuhom in ovinkarjem pa bi veljalo tako pomoč popolnoma ustaviti.

WASHINGTON: Vrhovno sodišče ZDA je zavrnilo prošnjo Mansona (ter njegovih treh "članov familije" ki so bili pred leti obsojeni na dosmrtno ječo zaradi grozotnih kulturnih umorov), za obnovo procesa. Obsojeni so verjeli, da je napočil čas, ko bo ameriška razrahljana družba in njih sodišča bolj milo sodila seksualno-kulturnim grozotam.

BEOGRAD: Po poročilu beograjskega časopisa "Novosti" je danes v republiki Srbiji registriranih 15.000 uživalcev mamil, seveda so pa še neregistrirani primeri. Isti list tudi povdarja, da je povrhu vsega tega še nad 45.000 mladincev in mladink med 12-tim in 20-tim letom, ki samo občasno uporabljajo nekoliko mehkejša mamila.

LONDON: Iz londonskih vir je prišla bajeslovna vest: Marlon Brando, filmski igralec, je v pičlih 12-tih dneh zaslužil nič več in nič manj kot 3.9 milijona dolarjev — pri filmu "Superman". Čedna vsotica, kajne? Naj ne omenjamo tistih milijončkov, ki jih je iztržil že pred tem filmom, in naj-novejšega kontrakta za dvoletno ameriško serijo "Indian", za kar bo zopet prejel 15.6 milijončkov dolarjev. Življenje je lepo. Moraš pa biti "Superbrando"!

Z. BERLIN: V Zapadnem Berlinu so prišli do popolnoma nove ideje, kako sondirati (bazično podlagati) svoje ceste v gradnji. Hočejo ubiti dve muhi hkrati: znebiti se odvečne zaloge uporabljenih avtomobilskih gum, katere bodo koristno uporabili za bazično tlakovanje svojih novih cest. Gume najbi bile odlična podlaga za nadzgradbo gramoza in končno katrama!

Spoštovani čitatelji!

Uredništvo "Vestnika" se upravičuje za veliko zamudo izdaje tokratne številke lista. Zataknilo se je pri tiskarju! Upajmo, da nam bo "Vestnik" v bodoče kot mesečnik bolj služil!

Uredništvo

Izlet skupine upokoencev SDM na Dandenong

PISMO

Dan se je nagnil v večer in čudovita zarja se je razpela na nebu. Že dolgo nisem bila doma pri mami, zato sem tega večera še toliko bolj čutila, kako sem jo pogrešala. Odrasla sem, imam svojo družino, a vendar se pri materi počutim tako majhno. Iz mesta sem za en dan pobegnila k nji, da bi se otresla skrbi in vsakodnevnih težav in težavic. Klepetali sva, obujali spomine in tako je dan hitro minil. Pripravila sem se, da grem na vlak.

"Pojdi v sobo," mi je dejala mati, "in vzemi knjigo, o kateri sva govorili. Preberi jo, boš videla, kako lepa je!"

Šla sem in poiskala v omari knjigo. Ko sem jo hotela dati v mrežo, je iz nje padlo pismo. Pogledala sem naslov; bil je mamin. Pisava . . . pisava je bila moja, še otroška, neizpisana. Odprla sem staro zmečkano pismo in ga pričela brati. Skoraj nisem mogla verjeti, da sem ga res napisala jaz sama. Srce mi je pričalo razbijati. Pismo me je potegnilo v preteklost . . .

Več otrok nas je bilo. Oče in mati sta bila skrbna in varčna. Čeprav je bil v službi samo oče, sta poskušala vse nas spraviti k "belemu kruhu" kot sta večkrat dejala. Vsi otroci smo se šolali, kar v tistih časih ni bilo poceni. Bili smo revni, a mati je znala tako urediti, da smo bili vedno čisti in negovani.

Ko sem odšla v Ljubljano, sem bila stara 15 let. Z mladoletno preobčutljivostjo sem opazovala sošolke iz mesta in bolelo me je, ko sem se primerjala z njimi: one lepo oblečene, jaz podeželanka v predelanih, neokusnih oblekah. V tistem času sem vsa ogorčena pisala pismo, polno očitkov. Napisala sem celo, zakaj sem na svetu, če me ne morejo pošteno oskrbeti.

To pismo sem držala v rokah. Bilo je zmečkano, na njem so se poznale sledi solz.

Strahotno sram me je bilo. Kaj ni-

sem ravno danes tožila materi, da mi 14-letna hči, ki je prav ničesar ne manjka, iz dneva v dan bolj nesramno očita nazadnjaštvo, nerazumevanje, da mi očita, zakaj sem jo rodila?

In mati? Samo pogledala me je. V njenih očeh so bile solze, ko mi je odgovorila: "Vidiš, vse, kar sem morala prestati jaz, moraš tudi ti." "Ampak jaz vendar nisem bila nikoli tako nesramna do tebe!" sem ji odvrnila.

"Otrok nikoli ne razume matere tako kot lahko ona njega", je dejala mati.

To se je zgodilo pred nekaj urami. Takrat nisem nič vedela o pismu v knjigi. Bilo je edino ohranjeno od vseh, kar sem jih ji pisala. Kdo ve, kolikokrat ga je prebirala, koliko solz je potočila zaradi brezsrčnih, surovih očitkov? Moja mati, ta tiha, skromna ženica, vsa potrpežljiva in mirna!

Obrisala sem si oči, vtaknila pismo nazaj v knjigo in jo postavila v omaro.

Zunaj je zarja izgubljala sijaj. Nebo je temnelo in samo še na robu hribov je žarel zlat trak luči.

Mati me je čakala na pragu pred hišo. "Ne boš vzela knjige?" me je vprašala.

"Ne! Jo bom raje kdaj drugič."

Materin zguban obraz je izražal začudenje. Prijela sem jo za roko. "Pojdi malo z menoj proti postaji."

Zakleñila je hišo in šli sva po cesti. Dolgo sva bili tiho. V prsih me je tiščala bolečina. Ko sva se poslovili, se je zahvalila za obisk. Planila sem v jok.

"Kaj si nesrečna? Je kaj narobe?" me je vprašala mati.

"Nič ni . . . ti bom že drugič povedala . . ."

"Še dolgo sem potem na vlaku brisala solze. Bile so le majhno povračilo za tiste, ki jih je potočila mati nad mojim pismom.

(Dolenjski list)

J.S.